

mig et eneste Raad, og det er, at jeg skulde rejse til Wien, thi der skulde der findes en Mand, som kunde helbrede for den samme Svaghed. Jeg synes dog imidlertid, at det, naar jeg her i Landet kan finde Raad, som jeg har prøvet over et Aar, og som have vist sig meget heldbringende, er temmelig haardt, at jeg skal udelukkes fra at søge saadanne paa det eneste Sted, hvor jeg kan finde dem, naar jeg ikke vil rejse til Wien. Jeg veed ikke, hvad den høitærede Justitsminister vil sige om dette Tilfælde, men jeg finder det høist beslageligt, og dersom jeg boede i Tydskland, tror jeg ikke, at der vilde blive gjort saa mange Indvendinger, som der bliver gjort her i Landet. Der er mange Tilfælde, hvori Erfaringen har godtgjort, at de Uexaminerede have kunnet helbrede, og jeg vil til Exempel nævne Bendrub. Jeg har fra min tidligste Barndom set Exempler paa, at uexaminerede Læger have kureret Enhver, som har brudt et Ben eller en Arm, uden at Kuren har efterladt den mindste farlige Følge. Derimod har jeg ogsaa kjendt en Herredsfoged og en Læge, hvoraf den ene havde faaet et Ben og den Anden en Arm brudt, men de kunde ikke ved Lægen paa nogen som helst Maade faae No i det brudte Lem; de maatte da søge den Læge, som ikke havde Examen, og efter at han var kommen til dem og havde forbundet dem, fik de strax No. At saadanne Tilfælde have fundet Sted, kan jeg bevise ved mangfoldige Vidner, og skulde det da forbydes disse Mænd — thi der er ikke Een, men flere, idet den ene har lært hos den Anden — at sætte et brudt Lem i Lave, naar de have en saadan Erfaring og en saadan fin Følelse, at de kunne forbinde og helbrede det uden den allermindste farlige Følge? Jeg finder virkelig, at det vilde være baade Synd og Skam, om de ikke skulde have Lov til at udøve en saadan Praxis, fordi de ikke ere examinerede. Det Samme gjælder med Hensyn til Brokflade, saaledes som det er blevet omtalt. Naar man i saa Henseende søger en Læge, kan man faae den Anvisning, at der kan foretages en Operation, men det viser sig da ikke sjældent, at Døden bliver en Følge deraf. Derimod gives der Mænd, som ikke ere examinerede, og som ikke alene kunne skaffe Vedkommende en god Forbinding, men som ved Siden deraf ogsaa kjende en Salve, der fuldkomment kan helbrede dem. Skulde det nu være forbudt at søge saadanne Raad hos en Uexamineret, og skulde Vedkommende, som kan helbrede, straffes med Fængsel, saasnart han har udøvet en saadan Virksomhed, synes jeg virkelig, det vilde stride mod al menneskelig Følelse. Jeg kan ikke være med til noget Saadant; men jeg vilde gjerne følge den høitærede Justitsminister paa den Vej, han vilde foreslaa, naar vi blot kunde raade Bod paa disse Ulemper. De ere virkelig saa store, at jeg tror, det er alt Andet end Sympathi, som driver Befolkningen til at søge Raad hos Uexaminerede.

Jeg tror, at der virkelig er en stor Trang dertil, hvilken maasse mange Gange foraarsages ved de Sagtyndiges Uvidenhed eller maasse rettere sagt ved deres Hængen ved deres theoretiske Videnskab, uden at de ville respektere den Kundskab, som kommer ved Erfaring, og som i dette saavel som i mangfoldige andre Tilfælde er den bedste Kundskab. Da det erede Medlem for Rids Amts Afdeling (Walgtreds (Ternansen)) ikke selv er Forslagsstiller, veed jeg ikke, om det kan lykkes ham at bringe et Forslag tilvoet, som kunde forene Anskuelserne her i Thinget med den høitærede Ministers Anskuelser. Det vilde glæde mig overordenlig meget, dersom vi kunde komme en Smule henimod det Maal, som jeg her har nævnet, og naar den høitærede Justitsminister selv vilde fremkomme med Noget, som kunde føre hen imod dette Maal, skulde jeg med Glæde gaa med. Hermed skal jeg slutte, idet jeg udtaler det Haab, at det dog nu maa lykkes at bringe denne Sag videre.

Justitsministeren (Klein): Naar det erede Medlem væsentlig ønsker at fremsætte et praktisk Resultat, hvorved navnlig saadanne Tilfælde som de, hvortil han hentydede, kunne blive afhjulpede, saa næver jeg ingen Tvivl om, at det vil være rigtigst at bygge videre med Justitsministeren paa et Grundlag, overensstemmende med det, der forelaa i det Lovforslag, der indbragtes her i Slutningen af forrige Samling. Jeg siger bygge videre paa dette Grundlag; man er jo selvfølgelig ikke udelukket fra at søge Endringer i det saaledes tilveiebragte Grundlag; men det forekommer mig at være klart, at, naar man vil søre Sagen videre frem paa det Grundlag, der er givet i de erede Forslagsstilleres Forslag, mod hvilket ikke blot Landstinget, men ogsaa Justitsministeren tidligere har udtalt sig, og mod hvilket jeg antager, at saavel Landstinget som Justitsministeren ogsaa fremtidig maa udtale sig, saa er der ikke nogen praktisk Udsigt til i en nær Tventid at faae raadet Bod paa de mange Ulemper, som det erede Medlem finder at være saa store. Det erede Medlem vil maasse sige, at man ikke vil kunne finde Raad mod disse Ulemper ved at bygge videre paa det Grundlag, som er givet i det af mig omtalte Landstingsforslag — for ikke at kalde det Justitsministerens Forslag — men jeg tror dog, at en nærmere Betragtning af dette Lovforslag maa føre til at opfatte Sagen noget anderledes. Det erede Medlem rettede et direkte Spørgsmaal til mig om, hvad jeg mente om et saadant Tilfælde som det, han nævnte, hvor han ikke var istand til at kunne faae den Lægedom, som han kun kunde faae hos en bestemt Mand, og han spurgte, hvad jeg mente om et saadant Tilfælde, hvor den Paagjældende næsten nødsjagedes til enten at lade være at finde Raad imod sin Sygdom eller at rejse udenlands for at finde det. Jeg svarer dertil, at, naar jeg gaar ud fra, at det